

זמן מלחמה

רעות גיא 25.11.12 העוקץ

מלחמת הקיום של נשים ברחוב היא מציאות יומיומית, אין הפסקת אש, אין מקלט להגנה: רעות גיא על ההיכרות עם רלי חייל ועל היוזמה לחלוקת גז פלפל להגנה מפני אונס. לציון יום המאבק באלימות נגד נשים

לפני כמה שבועות נערך בתל אביב [ערב התרמה](#) לקנייה מרוכזת של מיכלי גז פלפל וחלוקתם לנשים חסרות בית ונשים בזנות, בעקבות עדויות על "כנופיית אונס" אכזרית שמסתובבת באזור נוה שאנן ותוקפת נשים. נשים שהן שקופות עבור רובנו, עבור התקשורת, עבור המשטרה. בערב ההוא עמדה זקופה ואמיצה רלי חייל, וסיפרה על היותה אשה ששרדה את הרחוב. כ-6,000 שקל נאספו, רלי היתה מאושרת. ניצחון קטן.

כשבוע לאחר מכן יחד לחלק את התרסיסים לנשים שחיות ברחוב. רלי מכירה את כולן, כולן מכירות אותה, מישהי צועקת לה "עופי מפה, תראי איזה טוב את נראית!" רלי מספרת לי שלזאת היא היתה דואגת לשבור קריזים בלי כסף, שלא תצטרך ללכת עם כל כך הרבה גברים. כי יש כאלה שאין אצלם לא – את אומרת להם שאת לא עובדת אבל זה לא מעניין אותם. אני מתרגשת לראות שיש סולידריות בין נשים ברחוב, ושעוד עושים לה כבוד למרות שהיא כבר לא סוחרת. במקום מנת סם היא מוציאה גז פלפל ושמה לה בתיק.

תוך שלוש דקות מצטופפות עוד שמונה נשים, כולן רוצות גז פלפל. הן מספרות שהאלימות גוברת לאחרונה, ואנחנו מספרות להן על ערב ההתרמה ועל קנייה מרוכזת של 200 תרסיסים ומבטיחות לחזור שוב ולהביא להן עוד. הן המומות, מחייכות, מחבקות אותנו, ונעלמות אל תוך השחור של התחנה המרכזית. המיץ של הזבל אני קוראת לזה, ורלי אומרת שזבל לפחות שמים בשקיות.

אנחנו אחרי ימי מלחמה מתוקשרים ומתוזמנים היטב. כבר הכריזו על הפסקת אש ואפשר לחזור לשגרה, כל אחת והשגרה שלה. רלי ואני חוזרות מהתחנה. גם במלחמה שלנו יש טקסים וסמלים, יש ימי זכרון, יש ניצחונות לחגוג. אבל גם בטקסים שלנו, יש נשים שקולן לא נשמע.

***

ביום האשה הבינלאומי האחרון כתבתי והקראתי את הטקסט הבא:

הרבה מכן שמכירות אותי מכירות גם את רלי. גם כאלה שאינן פעילות שטח במאבקי שוליים חברתיים, משום שאינן הפרדה גמורה בין המאבק לחיים ובין החיים עצמם. רלי היא אשה מדהימה בעוצמתה, שורדת אמיתית של ריאליטי בן 37 שנים ברחובות דרום תל אביב. היא היתה עומדת לדבר כאן היום במקומי על נשים בשוליים, לו רק הייתי יודעת האם היא בחיים ואם כן אז איפה. יש לי יסוד סביר להניח שהיא מסתובבת בין הגינה בשכונת התקווה לסמטאות הצרות והמרוססות נגד

סודנים שבה, לבין אזור התחנה המרכזית, אולי בגינת הקווקזים, אולי באזור של המוניות ללוד, אולי מתחת לאיזה גשר אולי באיזה סקווט, אולי בדירה של מישהו שמוכן לתת לה הגנה תמורת מין, או כסף, או סמים או שלושתם יחד.

אין לי כרגע אפשרות לדעת כי היא שוב מכרה את הטלפון שנתתי לה, והפרשנות של זה בעולם של רלי היא "חפשי אותי בסיבוב של התקווה יא נורמטיבית".

יש לי רשות מלאה לדבר ולכתוב עליה, למעשה זוהי צוואתה בעודה בחיים. הסיבה שאני כותבת עליה ולא על אלפי נשים חסרות בית בישראל היא בגלל שהיא באמת נכנסה לי באופן הכי אישי אל הלב, וממילא אין שום טעם לעמוד כאן ולספר לכן על השעמום רב השנים בוועדות הכנסת השונות, איך משרד אחד מטיל על משרד אחר אחריות וחוזר חלילה וחלילה. שולח ארגונים למפות, אחר כך לתקצב, אחר כך לקצץ ואז להקפיא את התוכניות שממילא אף אחד לא הספיק או לא הצליח להוציא אל הפועל.

רלי ראתה הכל מהכל. היום לא נדבר על כמה המערכות התייאשו מרלי, אלא ההפך. על כמה רלי התייאשה מהמערכות. וגם מאיתנו. מגיל 12 רלי מתגלגלת בין מוסד למוסד. קודם של ילדות, אחר כך של נערות, אחר כך של נשים מבוגרות, לשיקום מהסמים, לשיקום מהזנות, לשיקום אסירות, ליחידות של דרי רחוב. לשיקום מהסרטן ושוב לרחוב. רלי היא נמרה שורדת בלי שיניים, השיניים נפלו לה משנים של שימוש במשככי כאבים של הרחוב, והחלום שלה הוא שיהיו לה שוב שיניים. אולי זו גם הזדמנות טובה לבקש, אם יש כאן ביננו מישהי שהיא במקרה רופאת שיניים, או מכירה כזו ורוצה לתרום לה שיניים תותבות, זה מאוד ישמח אותה.

זה אמנם לא יום מעשים טובים, אלא יום מעשים בסיסיים, אתן ודאי מבינות שבשבילנו שיניים עבור רלי זה בהישג סטטוס בפייסבוק, מאמר דעה ב"הארץ", טלפון לאבא של חברה. אבל בשבילה זהו נס שעדיין לא קרה לה ואולי גם לא יקרה.

אם יצא לכן לפגוש אשה בשוליים, תקפידו לשאול אותה מה החלום שלה. מהר מאוד אתן תגלו שהחלומות של נשים ונערות בשוליים אינם חלומות גדולים מדי. הן לא מבקשות שלום עולמי, ולא את שינוי שיטת הכלכלה, גם לא להציל את מדינת הרווחה, ולא ייצוג הולם. בטח שהן לא הולכות לקולנוע, כך שלא משנה להן מה הסרטים שלנו מייצגים. רלי צריכה שיניים לאכול בהן, להראות ולהרגיש בהן כמו בת אדם. הבחירה לקדם שיניים לרלי בנשימה אחת עם קידום שיניים לחקיקה היא בחירה לא לשכוח שהאישי הוא הפוליטי, והפוליטי הוא לגמרי אישי. לפעמים גם הלב מתרסק מאטימות ומחוסר אונים, אבל לפעמים, ממש לעתים נדירות, גם אנחנו זוכות לראות נמרה שואגת, פרוצת כל גבול שמישהו אי פעם שם עליה ונלחמת על חייה, כזו היא רלי. נדירה, אך לא יחידה.

את רלי לא מעניין גובה שכר הדירה שלכן כי אין לה דירה. וגם לא מעניין אותה כמה עולה ליטר דלק, כי אין ולא תהיה לה מכונית בגלגול הזה. ולא מעניין אותה כמה נשים יושבות או לא יושבות עכשיו בכנסת, כמו שהיא בשבילן עוד אשה חסרת בית במקרה הטוב ובמקרה הרע עוד זונה, נרקומנית, אסירה משוחררת, חולת סרטן, מרוקאית מלוד, הן בשבילה עוד חברת כנסת, עוד נורמטיבית, עוד אחת שלא רואה אותה ממטר, שלא מבינה ולא תבין אף פעם.

גם בשוליים, לנשים יותר קשה מגברים. נשים פחות שורדות מסגרות מגברים. פחות משיגות משאבים. פחות נראות במרחבים הציבוריים והפתוחים, יותר חשופות לאלמות, יותר מנוצלות ועדיין זקוקות להגנה של גברים מפני גברים אחרים. או במילים של רלי – עדיף להיאנס על ידי גבר אחד בשביל קורת גג מחורבנת מאשר על ידי עשרים בשביל להישאר ברחוב. ובכל פעם שהן תזכה להגנה שלנו, אפילו קצת, ככה נצמצם את הפגיעה בהן. כך נקנה להן שיניים לנשוך בנו, כדי שנרחיק לראות עד השוליים ובחזרה.

אם לכל אחת מכן תיכנס ללב אשה אחת חסרת בית בישראל עוד השנה, תגלו שרלי היא אמנם אשה חד-פעמית, אבל הסיפור שלה שזור ומשתחזר בעוד עשרות-אלפי סיפורים של נערות, צעירות ונשים שחיות בעולם מקביל לשלנו שנקרא "השוליים". אחרי היכרות עם כל כך הרבה נשים ששורדות את הרחוב, זה קצת מוזר לכתוב שהן צריכות את ההגנה שלנו. לעצמי חשבתי שלא הייתי שורדת רבע שעה מחיים של אשה ברחוב, ובגלל זה כל שנותר לי הוא להקשיב להן, לשמוע מה הן רוצות, מה הן צריכות.

מה צריכה אשה שכל זכות יסוד בסיסית נשללה ממנה? מה קודם למה? הדרך לעזור לנשים ונערות בשוליים עוברת דרך הלב שלכן. אם כל אחת מכן תפגוש לפחות אשה אחת מהעולם ההוא, נסו את הדבר הבא: שבו איתה לכוס קפה, תציעו לה סיגריה, תזכרו לשלם על הקפה שלה, תקשיבו לסיפור שלה, תנו לה להרגיש שהיא שווה את הזמן שלכן בלי לרצות ממנה כלום בחזרה. תציעו רק את עצמכן, זה כל מה שהיא צריכה מכן. אל תנסו לשנות את מצבה, תנו לה שם, אולי גם שם חיבה, נסו לחבק אותה, תגידו לה שהיא יפה, היא אולי תגיד שפעם היא היתה יפה, תקפידו להגיד לה שגם היום היא יפה, אולי תלכו יחד למספרה או כל דבר אחר שנורמטיביות עושות יחד. היו ערניות לצרכים שלה – אל תנסו למלא את כולם, אל תנסו להציל אותה. שבו איתה לכוס קפה. זה אולי נשמע דבר קטן מה שאני מציעה, אבל זו הדרך הכי יעילה לשים נשים בשוליים ממש במרכז החיים והתודעה.

***

עברה למעלה מחצי שנה מאז שהוקרא הטקסט הזה. היום, לרלי יש קורת גג בעיר לוד אבל הקרב שלה לא הסתיים. הקרב שלה, כמו של נשים רבות אחרות שחיות ברחוב ונמצאות בזנות, לעולם לא מסתיים. הוא קרב על החיים, לכל החיים. היום מציינים בעולם את יום המאבק באלמות נגד נשים. לציון יום זה נשמח אם תתרמו למען קניית גז פלפל להגנה על נשים ברחובות דרום תל אביב, לאלו שמלחמת הקיום וההישרדות שלהן היא מציאות שגרתית יומיומית. ואין הפסקת אש, ואין מקלט להגנה. ורלי, אגב, עדיין צריכה שיניים.

לתרומה עבור גז תרסיס פלפל <http://donateisrael.weebly.com> או בבית הקפה אלבי, הגדוד העברי 8 תל אביב. לעמוד היוזמה בפייסבוק